

عنوان مقاله:

مطالعه تطبیقی قالیه‌های ازدهانشان قفقاز، ارمنستان و ایران در دوره صفویه

محل انتشار:

پنجمین همایش ملی دستاوردهای علمی پژوهشگران، دانش آموختگان و دانشجویان فرش ایران (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

ایمان زکریایی کرمانی - استادیار گروه فرش دانشگاه هنر اصفهان

سیده فائزه رضویان - دانشجوی کارشناسی ارشد پژوهش فرش دانشگاه هنر اصفهان ن

خلاصه مقاله:

با توجه به هم جوار بودن منطقه قفقاز و تعلق بخشی از آن به ایران تا قبل از دوره قاجاریه و به جهت جایگاه خاص قفقاز و به ویژه ایران از نظر فرش بافی و تلاقی فرهنگی و پیوستگی آن با ایران، بررسی نقوش این ناحیه و شناخت و طبقه بندی آن می تواند اهمیت شایان توجهی داشته باشد. شناخت نقوش فرش های قفقاز به ریشه یابی و بازشناسی مباحث مبهم و ناشناخته فرش ایران، به خصوص در مناطق همجوار با قفقاز و کشور ایران بسیار کمک کننده خواهد بود. چرا که حوزه قفقاز از زمانهای دور و در طی سالیان متمادی پذیرای حکومت هایی چون مادها، هخامنشیان، سلوکیها و اشکانیان، ساسانیان، اعراب، ترکهای سلجوقی، مغولان و پادشاهان صفوی بوده است. با توجه به این که ازدها در فرهنگ و ادبیات ایران، روایات اسلامی و باورهای قومی تعاریف متفاوت و گسترده ای دارد. بنابر این نقش ازدها به عنوان نقشی فراگیر در هنر ایران و سایر هنرها دیده می شود و از بن مایه های اساطیری است که در هنر ایران و سایر سرزمینها تجلی بارزی داشته و منجر به ظهور ایده ها و نقوشی در فرش شده است. فرش قفقاز نیز به دلیل ریشه های فرهنگی مشترک دارای اشتراکات و افتراقاتی با فرش ایران بوده است لذا بررسی نقوش مشترک و نمادین آنها، حائز اهمیت بوده است و در جهت شناخت فرهنگ و باورهای آنان کمک بسزایی می کند. هدف از این پژوهش تطبیق نقش ازدها و همچنین بررسی فرمی و نمادین ازدها در دو حوزه قفقاز و ایران بوده است. ضمن این که به این سوال نیز پاسخ داده شده است: آیا کاربرد نقش ازدها در فرش صرفا جنبه تزئینی داشته با هنرمند بر اساس مفاهیم نمادین آن را تصویر کرده است؟ روش پژوهش حاضر به شیوه تطبیقی - تحلیلی بوده است. در ابتدا به ذکر توضیحاتی در رابطه روابط بین فرهنگی و تاریخی قفقاز و ایران پرداختیم و سپس به بررسی و تطبیق نمونه های مورد مطالعاتی پرداخته شده است.

کلمات کلیدی:

قالی بافی، قالی قفقاز، قالی ایران، ازدها، مطالعه تطبیقی.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1522859>

